

For at være sikker på at den højtstående besætning altid får frisk ensilage uden mug og svampe anvender Jan Øxenbergs Mogensen ensileringsmiddel til både græs- og majsensilage. Foto: Helge Plougmann Nielsen.

Kvaliteten sikres med ensileringsmidler

Mælkeproducent Jan Øxenbergs Mogensen sigter efter topydelse af sine 530 malkekøer, og derfor bliver der kræset for detaljerne, og det omfatter blandt andet tilsætning af ensileringsmidler til både græs og majs.

Af Helge Plougmann Nielsen

Jan Øxenbergs Mogensen købte gården Dalager vest for Videbæk i 2006. I 2008 blev der bygget ny stald med 400 senge, og efterfølgende er nogle af de ældre stalde ombygget, så besætningen i dag er på 530 Holstein køer.

Staldene er med sand i sengene, og køerne malkes i en 2x20-malkestald, der er placeret i en separat bygning. Mælkeydelsen ligger på 13.400 kg. EKM, og kvierne opstaldes på et kviehotel, hvor Jan og hans ansattes selv står for pasningen af dyrene.

Topydelse med kvalitetsfoder

Al majsensilagen og hovedparten af græsensilagen ligger i plansiloer, mens en mindre del af græsensilagen ensileres i markstakke.

- Med sand i båsene og malkning tre gange i døgnet forsøger vi

rent fysisk at give køerne de bedste rammer. Vi har også stor fokus på kvaliteten af det grovfoder, der anvendes i fuldfoederet, og det gælder ikke blot indholdet af næringsstoffer, men også at ensilagen er frisk og appetitlig, siger Jan Øxenbergs Mogensen.

For at sikre ensilagekvaliteten har han i en årrække anvendt ensileringsmidler til både græs- og majsensilage. Til græsset anvendes der "Topsil max", mens produktet, der anvendes til majs, hedder "Topsil stabil". Begge produkter tilsættes af maskinstationen, når afgrøden snittes.

Bevarer majsensilagen stabil

Topsil stabil reducerer mængden af gær- og skimmelsvampe. Det gør ensilagen mere stabil og mindre tilbøjelig til at tage varme, når ensilagen udtages fra stakken.

- Vi oplever, at majsensilagen er mere stabil, og selv om vi har

Dalager er løbende udbygget, og nyeste bygning er bygningen i baggrunden, der indeholder en 2x20-malkestald. Foto: Helge Plougmann Nielsen.

Holstein-køerne, der yder 13.400 kg EKM, maltes tre gange i døgnet og ligger i senge med sand. Foto: Helge Plougmann Nielsen.

På Dalager ensileres majsensilagen til vinterfodring i en silo der er 25 meter bred og 65 meter lang. Foto: Helge Plougmann Nielsen.

ensilagen liggende i en 25 meter bred silo, hvor det tager tre dage at komme på tværs, oplever vi ikke varme i ensilagen. Førhen oplevede vi af og til nogle blålige pletter af mug i den øverste halv meter af stakken. Jeg er ikke klar over, om pletterne skyldtes ilt eller forurening af ensilagen, men siden vi er startet med et anvende Topsil stabil, døjer vi ikke længere med problemet, og vi er fri for at kassere ensilage, siger Jan Øxenborg Mogensen, og tilføjer:

- En ting er at kassere ensilage, en anden ting er risikoen for, at dårlig ensilage ender inde på foderbordet foran køerne. Sker det, hjælper det ikke noget med tre gange malkning og høj dyrevelfærd i stalden. Derfor mener jeg, at de få ører pr foderenhed, som det koster at tilsætte Topsil til majsensilagen, er godt givet ud og kan sammenlignes med en forsikring, der træder i kraft, når uheldet er ude.

Hurtigere ensilering

Til græsensilagen, der anvendes til malkekøerne, tilsættes der Topsil max. Produktet indeholder tre unikke mælkesyre bakterier, der sikrer en hurtig sænkning af pH i græsensilagen. Ifølge producenten betyder det, at der ved ensileringsprocessen tabes mindre tørstof, og at tabet af protein og næringsstoffer bliver mindre.

- Den hurtige ensilering giver en stabil ensilage, og så dufter det godt. Om der bliver flere ton tørstof og mere protein til rådighed

i stakken er umuligt at sige, men lige som ved Topsil stabil, så er tilsætning af Topsil max en forsikring, hvor vi forsikrer os til sæson efter sæson at kunne tildele køerne kvalitetsensilage, siger Jan Øxenborg Mogensen.

Naboen leverer foderet

Til Dalager hører der små 200 hektar jord. Med de nye fosfor-krav og en besætning på små 600 køer er det ikke nok, og derfor indgik

Jan Mogensen for nogle år siden et samarbejde med sin nabo Michael Sylvestersen, der dyrker kartofler og manglede jord i sit sædskifte.

- Samarbejdet startede for fire år siden, og i de sidste to sæsoner har alt markarbejdet været udlitciteret, og vi kan koncentrere os om det, der giver værdi, nemlig at passe besætningen bedst muligt. Aftalen er, at Michael Sylvestersen leverer et bestemt antal foderenheder græs- og majsensilage i siloen. Han står for det hele, og vi overtager først stakken, når den skal dækkes. Som udgangspunkt sigter vi efter en kvalitet med 1,12 kg ts/foderenhed, forklarer Jan Øxenborg Mogensen.

Der afregnes foder ti gange om året, og efterhånden er registrering af mængder flyttet fra opmåling af stakken og over på udbyttemåling med finsnitteren direkte i marken.

Naboen klarer enten selv eller sammen med Nr. Vium Maskinstation alle opgaver i marken, og Jan Mogensen deltager kun, når det skal besluttes, hvornår der skal tages slæt.

- Den hurtige ensilering giver en stabil ensilage, og så dufter det godt.

Jan Øxenborg Mogensen